

Dosarul nr. 2rac-238/20

Prima instanță - (Judecătoria Strășeni, sediul central) M. Grosu

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) L. Bulgac, V. Sîrbu, V. Buhanaci

DECIZIE

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând recursul declarat de avocatul Gheorghe Macovei în numele și interesele Societății nerezidente „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” (Germania),

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Societății nerezidente „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” (Germania) împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Elteprod”, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Universal Transport Schmitz” (România), Societatea cu Răspundere Limitată „Adrian Trans” (România) și Societatea cu Răspundere Limitată „Emy&Laura Spedition” (România), cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 8 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 18 iulie 2019, Societatea nerezidentă „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Elteprod”, solicitând încasarea datoriei în mărime de 23 222 de euro și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la 30 ianuarie 2018 a fost încheiat contractul cu privire la transportarea mărfii pe rute internaționale pentru SRL „Elteprod”. Conform contractului nr. 2018-3001 din 30 ianuarie 2018, pârâtul SRL „Elteprod” a solicitat transportarea din orașul Eisenach, Germania, în or. Edineț Republica Moldova, a încărcăturii ce a constat din generator eolian nordex N62, seria NX1172.

De asemenea, potrivit ofertei acceptate s-a convenit asupra prețului în mărime de 105 000 euro, care urma să fie achitat integral nu mai târziu de data încărcării.

Astfel, la 15 februarie 2018 din orașul Eisenach, Germania a fost încărcată marfa, care a fost transportată în Republica Moldova, cu adresa de livrare Șantierul Corpaci, r-nul Edineț.

Conform scrisorilor de trăsură: nr. 2018-902, nr. 2018- 1002, nr. 2018-1102, nr. 2018-1202, nr. 2018-1302, nr. 2018-1402, nr. 2018-1502, s-a confirmat recepția mărfii de către destinatarul SRL „Elteprod”, prin aplicarea ștampilei în rubrica 24 a CMR și lipsa pretențiilor din partea clientului.

La pct. 3.2. al contractului de transport este prevăzut că în prețul transportului nu sunt incluse cheltuielile pentru proceduri vamale și vămuiri, asigurări CMR, asigurări CARGO, inclusiv toate cheltuielile specifice legate de categoria de încărcături. În cazul survenirii respectivelor cheltuieli se vor achita imediat.

La fel, potrivit pct. 3.2. al contractului de transport, părțile au convenit că pârâțul SRL „Elteprod”, urmează să achite toate cheltuielile suplimentare prevăzute de pct. 3.2. imediat ce primește conturile de plată respective.

Astfel, la 9 martie 2018 în adresa pârâtului a fost expediat contul de plată în mărime de 3 222 de euro pentru cheltuielile legate de redirijarea circulației rutiere, instalarea/scoaterea semnelor rutiere, etc, iar la 13 martie 2018 contul de plată în mărime de 20 000 euro pentru cheltuielile legate de achitarea taxei pentru folosirea drumurilor conform anexei nr. 3 Codul fiscal al RM.

Astfel, s-a invocat că, contrar prevederilor contractuale, pârâțul SRL „Elteprod” nu și-a onorat pe deplin obligațiile de plată a cheltuielilor suplimentare survenite, deși termenul limită pentru efectuarea plăților restante de 23 222 de euro, în baza serviciilor de transport, a expirat la 23 martie 2018.

Prin încheierea din 7 noiembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de strămutare a cauzei civile la Judecătoria Strășeni, sediul Călărași.

Prin încheierea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, s-a atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu, SRL „Universal Transport Schmitz”.

Prin încheierea protocolară din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, s-au atras în proces, în calitate de intervenienți accesorii, SRL „Adrian Trans” și SRL „Emy&Laura Spedition”.

Prin hotărârea din 24 octombrie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată și s-a încasat de la SRL „Elteprod” în beneficiul „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” datoria în mărime de 23 222 de euro, taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 13 655 de lei. În rest pretențiile s-au respins ca fiind neîntemeiate.

La 7 noiembrie 2019 SRL „Elteprod”, reprezentată de avocatul Diana Panov, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 7 noiembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul central.

Tot la 7 noiembrie 2019, SRL „Elteprod”, reprezentată de avocatul Diana Panov, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 24 octombrie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, solicitând casarea ei și pronunțarea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie respinsă integral, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 8 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins recursul declarat de SRL „Elteprod” împotriva încheierii din 7 noiembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul central.

S-a admis apelul declarat de SRL „Elteprod” împotriva hotărârii din 24 octombrie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul central.

S-a casat hotărârea din 24 octombrie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul central și s-a emis o hotărâre nouă, prin care cererea de chemare în judecată depusă de „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” împotriva SRL „Elteprod”, intervenienți accesorii SRL „Universal Transport Schmitz”, SRL „Adrian Trans” și SRL „Emy&Laura Spedition”, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată.

La 1 octombrie 2020, avocatul Gheorghe Macovei, acționând în numele și interesele Societății nerezidente (Germania) „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman”, a declarat recurs împotriva deciziei din 8 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, reprezentantul recurentului a exprimat dezacordul cu decizia contestată, invocând că este neîntemeiată și ilegală, deoarece instanța de apel a încălcat normele de drept material, întrucât a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea.

În sensul dat, consideră că instanța de apel a interpretat eronat art. 679-680 din Codul civil, care se aplică condițiilor de valabilitate a contractelor.

A menționat că forma actului juridic a fost respectată, iar clauza contractuală cu privire la compensarea cheltuielilor pentru transportarea mărfii este inserată în acest contract, fapt pentru care părțile și-au exprimat consimțământul.

Mai mult decât atât, părțile au prevăzut și procedura de achitare a tuturor cheltuielilor survenite, și anume: expedierea contului de plată de către EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” în adresa SRL „Elteprod”, iar ultimul le achită imediat după primirea conturilor de plată.

A menționat că materialele dosarului atestă și faptul că aceste cheltuieli au fost suportate de către EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman”, or intervenientul accesoriu Universal Transport Schmitz SRL a confirmat cheltuielile survenite și achitate lor de către reclamantul EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman”, anexând documentele confirmative, de care instanța de apel nu a ținut cont la adoptarea soluției.

Astfel, a indicat că clauza contractuală enunțată a fost stabilită și negociată de părți și generează obligația părâtului de achitare a taxei pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele care transportă marfa indicată în contract.

În concluzie, consideră că instanța de apel a examinat cauza în mod superficial, limitându-se și axându-se la constatarea lipsei obligației SRL „Elteprod” pentru achitarea cheltuielilor de transport, fără a da o apreciere corespunzătoare pretențiilor EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” prin prisma prevederilor contractuale și a art. 679-680 din Codul civil.

La 8 decembrie 2020, avocatul Gheorghe Macovei, acționând în numele și interesele Societății nerezidente (Germania) „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman”, a depus supliment la cererea de recurs depusă împotriva deciziei din 8 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii din 24 octombrie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul central.

Reprezentantul recurentului a menționat suplimentar că consideră neîntemeiat faptul că atât societatea părâtă cât și instanța de apel consideră că părțile nu au convenit asupra tuturor cheltuielilor și invocă că faptul lipsei unui angajament se

dovedește prin aceea că a fost propus spre semnare un nou contract care avea ca obiect 20 000 euro, dar care nu a fost semnat, ceea ce demonstrează lipsa obligațiilor.

Ceea ce de fapt este trecut sub tăcere de către partea opusă și nu este văzut de instanță este că semnarea acordului adițional (anexa 1) la contract pe suma de 20 000 euro a fost cerută anume de SRL „Eltepropd” pentru ca acestea să mai poată cere finanțare de la bancă.

Altfel spus, SRL „Eltepropd” a mai solicitat de la bancă încă 20 000 euro și în acest scop i-a fost eliberat un document distinct care probabil l-a prezentat la bancă pentru a i se acorda credit.

Ulterior, SRL „Eltepropd” a expediat în adresa „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” scrisoarea din 09 martie 2018 prin care a anunțat că banca a refuzat finanțarea a încă 20 000 euro.

Avocatul Gheorghe Macovei consideră că informația respectivă și negocierea care a avut loc demonstrează următoarele: a) SRL „Eltepropd” din start a cunoscut că urma să achite toate costurile suplimentare care vor apărea înafara prețului contractului de 105 000 euro, fapt expres prevăzut de contractul din 30 ianuarie 2018; b) SRL „Eltepropd” a solicitat semnarea separată pe suma de 20 000 euro a unui acord adițional pentru al prezenta la banca, dar a prezentat în instanță doar o copie unilateral semnată afirmând în apărare o poziție absolut eronată; c) SRL „Eltepropd” a semnat cu precizie și acordul adițional, deoarece el a fost prezentat la bancă, ceea ce presupune că el există confirmat cu ambele semnături și în cel puțin o copie pentru bancă, care la moment este ascunsă de SRL „Eltepropd”; d) SRL „Eltepropd” urmează să achite indiferent de prezența sau lipsa concretizării sumelor din p. 3.2. al contractului, toate sumele ce apar suplimentar sumei de 105 000 euro, care reprezintă doar suma prețului de transport.

Consideră neîntemeiată poziția expusă de instanța de apel și intimat referitor la natura plăților de 20 000 euro, care de fapt sunt plăți ce se achită la bugetul de stat anume în legătură cu intrarea pe teritoriul Moldovei a camioanelor.

Însuși livrarea făcută pentru SRL „Eltepropd” s-a făcut cu 7 camioane pentru fiecare fiind întocmite CMR-urile respective, care confirmă data încărcării - 15 februarie 2018 în Germania și data descărcării - 27 februarie 2018, rubrica 24 a CMR, cu semnătura SRL „Eltepropd”.

A menționat că camioanele respective nu au trecut frontiera de stat decât după achitarea plăților către bugetul de stat, fapt făcut la 19 februarie 2018 direct către trezoreria de stat prin 11 plăți făcute prin sistemul MPay, de către Universal Transport Schimts, din banii care i-a primit de la „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman”.

Prin urmare, a remarcat că este evident faptul că în baza contractului de transport nr. 2018-3001 din 30 ianuarie 2018, „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” a prestat servicii de transport către SRL Elteprod privind transportarea încărcăturii.

Conform condițiilor contractuale, s-a convenit asupra prețului de 105 000 euro pentru serviciile de transport prestate și care urmau a fi achitate integral nu mai târziu de data încărcării, conform pct. 3.2. al contractului de transport nr. 2018-3001 din 30 ianuarie 2018 s-a convenit asupra condițiilor de achitare a altor cheltuieli

legate de transportarea încărcăturii ce a constat din generator eolian Nordex N62, seria NX1172.

Ca rezultat problema esențială a acestui litigiu constă de fapt în neexecutare obligațiilor contractuale din partea pârâtului SRL „Elteprod” în ceea ce privește achitarea cheltuielilor survenite în legătură cu transportarea mărfii în baza contractului de transport nr. 2018-3001 din 30 ianuarie 2018.

De fapt, părțile clar au prevăzut și procedura de achitare a tuturor cheltuielilor survenite, și anume: expedierea contului de plată de către „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” în adresa SRL „Elteprod”, iar ultimul le achită imediat după primirea conturilor de plată.

Materialele dosarului atestă și faptul că aceste cheltuieli au fost suportate de către „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman”, or intervenientul accesoriu SRL „Universal Transport Schmitz”, a confirmat cheltuielile survenite și achitare lor de către reclamant, anexând în acest documentele confirmative, fapt de care instanța de apel nu a ținut cont la adoptarea soluției.

În concluzie, a susținut că la caz se atestă corectitudinea concluziei primei instanțe cu privire la încasarea de la SRL „Elteprod” în beneficiul „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” în adresa SRL „Elteprod” a sumei de 23 222 euro în temeiul contractului de transport 2018-3001 din 30 ianuarie 2018, per a contrario, decizia instanței de apel duce la o îmbogățire nejustificată a pârâtului SRL „Elteprod” pe seama reclamantului „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman”.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată participanților la proces la 22 iulie 2020, însă dovada legală de recepționare a acesteia de către recurent lipsește. În cererea de recurs reprezentantul recurentului a menționat că aceasta a fost recepționată la 5 august 2020. Din aceste motive, Colegiul consideră că recursul din 1 octombrie 2020 este declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 13 octombrie 2020 în adresa intimațiilor a fost expediată copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței la recurs.

La 17 noiembrie 2020, SRL „Elteprod”, reprezentată de avocatul Diana Panov, a depus referință la recursul declarat de avocatul Gheorghe Macovei în interesele „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman”, solicitând respingerea acestuia ca fiind depus peste termen sau, în cazul în care recursul v-a fi admis spre examinare, respingerea lui ca fiind neîntemeiat.

Prin încheierea din 18 noiembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de avocatul Gheorghe Macovei în numele și interesele Societății nerezidente „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” a fost considerat admisibil.

În conformitate art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Art. 444 din Codul de procedură civilă, prevede că recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

La caz, Colegiul a considerat inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs și referință au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate.

Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar.

În esență, recurentul și intimații au avut posibilitatea să prezinte poziția în scris și să răspundă la argumentele părții adverse.

Verificând decizia contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Gheorghe Macovei în numele și interesele Societății nerezidente „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea parțială a deciziei din 8 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 24 octombrie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) lit. a), b) și c) din Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al recursului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea cauza *García Ruiz vs Spania* (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; *Moreira Ferreira vs Portugalia* (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84, 98).

Astfel, circumstanțele cauzei prezentate de părți și determinate de instanțele de judecată în fazele procesuale anterioare denotă că, la 30 ianuarie 2018 între reclamantul „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” (executor) și pârâțul SRL „Elteprod” (client), a fost încheiat contractul nr. 2018-3001.

Potrivit contractului, reclamantul s-a obligat să organizeze transportul unei încărcături la adresa indicată de către client.

Conform pct. 3.1. din contract, pentru transportarea mărfii, s-a convenit asupra prețului de 105 000 euro.

Conform scrisorilor de trăsură CMR (vol. I, f.d. 12-18): nr. 2018-902, nr. 2018-1002, nr. 2018-1102, nr. 2018-1202, nr. 2018-1302, nr. 2018-1402, nr. 2018-1502, clientul SRL „Elteprod” a confirmat recepționarea mărfii prin aplicarea ștampilei și semnăturii la rubrica 24 a scrisorilor.

Punctul 3.2. al contractului nr. 2018-3001 prevede că cheltuielile pentru procedurile vamale și vămuire, TVA, asigurare CMR și cheltuielile legate de dirijarea circulației rutiere, escorta poliției, necesară pentru trecere, montarea/demontarea indicatoarelor de circulație rutieră, nu sunt incluse în prețul transportului și urmează a fi achitate de către client fără întârziere imediat după primirea conturilor de plată.

În conformitate cu prevederile pct. 3.2., la 9 martie 2018 executorul „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” a expediat în adresa clientului SRL „Elteprod” contul de plată a sumei de 3 222 euro pentru cheltuielile legate de dirijarea circulației rutiere, iar la 13 martie 2018 contul de plată în mărime de 20 000 euro pentru cheltuielile legate de achitarea taxei pentru folosirea drumurilor conform anexei nr. 3 din Codul fiscal al RM.

În legătură cu neonorarea obligațiilor contractuale asumate în baza contractului nr. 2018-3001 din 30 ianuarie 2018, s-a format datoria SRL „Elteprod” față de „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” în sumă totală de 23 222 de euro.

Avocatul Gheorghe Macovei, reprezentantul companiei „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” a depus prezenta cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Elteprod”, solicitând încasarea datoriei în mărime de 23 222 de euro și compensarea cheltuielilor de judecată.

Judecând cauza, prima instanță prin hotărârea din 24 octombrie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, a admis parțial cererea de chemare în judecată și a încasat de la SRL „Elteprod” în beneficiul „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” datoria în mărime de 23 222 de euro, suma de 13 655 de lei cu titlu de cheltuielile de plată a taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată. În rest pretențiile s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Prima instanță și-a întemeiat soluția în baza prevederilor art. 512, 513, 514, 666 și 668 din Codul civil în redacția legii vechi, până la 1 martie 2019, constatând că, raportul obligațional dintre părți a luat naștere în temeiul contractului nr.2018-3001 din 30 ianuarie 2018, în baza căruia părțile și-au asumat drepturi și obligații.

Potrivit contului de plată din 9 martie 2018, s-a format datoria pârâtului față de reclamant în mărime de 3 222 euro, care urma a fi achitată până la 13 martie 2018, iar în baza contului de plată din 13 martie 2018 s-a format datoria de 20 000 euro, care urma a fi achitată până la 23 martie 2018.

Instanța a respins argumentele reprezentantului SRL „Elteprod” precum că sumele solicitate nu sunt prevăzute în contractul din 30 ianuarie 2018, motivând că pct. 3.2. al contractului prevede expres că cheltuielile pentru procedurile vamale și vămuire, TVA, asigurare CMR și cheltuielile legate de dirijarea circulației rutiere, escorta poliției, necesară pentru trecere, montarea/demontarea indicatoarelor de circulație rutieră, nu sunt incluse în prețul transportului (prevăzut la pct. 3.1.) și urmează a fi achitate separat de către client după primirea conturilor de plată.

A reținut că clauza contractuală enunțată a fost stabilită și negociată de părți și generează obligația SRL „Elteprod” de achitare a cheltuielilor conform conturilor de plată înaintate.

Mai mult, instanța a remarcat că pârâțul SRL „Elteprod” nu a negat existența cheltuielilor suplimentare, însă nu le-a recunoscut.

Fiind investită cu judecarea apelului, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 8 iulie 2020, a respins recursul declarat de SRL „Elteprod” împotriva încheierii din 7 noiembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul central.

A admis apelul declarat de SRL „Elteprod” împotriva hotărârii din 24 octombrie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul central.

A casat hotărârea din 24 octombrie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul central și s-a emis o hotărâre nouă, prin care cererea de chemare în judecată depusă de „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” împotriva SRL „Elteprod”, intervenienți accesorii SRL „Universal Transport Schmitz”, SRL „Adrian Trans” și SRL „Emy&Laura Spedition”, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a respins ca neîntemeiată.

În motivarea acestei soluții, instanța de apel a conchis că hotărârea adoptată de instanța de fond este neîntemeiată, reținând în esență că clauzele contractului nr.2018-3001 încheiat și semnat de părți la 30 ianuarie 2018, nu prevăd careva plăți suplimentare pentru cheltuielile de transport, suma de 105 000 euro stipulată în contract reprezentând prețul total pentru transportarea încărcăturii.

A menționat că suma pretinsă de către societatea reclamantă nu a fost negociată de ambele părți și contravine prevederilor art. 515 din Codul civil, care prevede că o obligație se poate naște prin inițierea și desfășurarea negocierilor de încheiere a contractului, dar și prevederilor art. 679-680 din Codul civil, care prevede obligatoriu forma scrisă a contractului.

Totodată, instanța de apel a reținut că faptul suportării de către „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” a cheltuielilor în sumă de 23 222 de euro, în urma prestării serviciilor de transport internațional, urma să fie dovedit de către intimat în condiții generale, în conformitate cu prevederile art. 118 din Codul de procedură civilă.

În ceea ce privește recursul declarat împotriva încheierii din 7 noiembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că acesta este neîntemeiat.

În partea prin care s-a respins recursul declarat de SRL „Elteprod” împotriva încheierii din 7 noiembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, decizia din 8 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, este irevocabilă din momentul emiterii.

Judecând cauza în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluziile instanței de apel neîntemeiate, rezultate din aprecierea greșită a circumstanțelor cauzei și încălcarea normelor de drept material, fapt ce constituie temei de casare.

Inițial Colegiul menționează că la cazul din speță sunt aplicabile prevederile Codul civil în redacția legii în vigoare până la 1 martie 2019, în contextul în care prin acțiunea înaintată la 18 iulie 2019 s-a solicitat încasarea datoriei rezultate din contractul de transport internațional nr. 2018-3001 din 30 ianuarie 2018, și anume s-a pretins încasarea de la debitorul SRL „Elteprod” în beneficiul „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” a datoriei conform pct. 3.2. al contractului în sumă totală de 23 222 de euro și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prevederile art. 6 alin. (1) și (2) din Codul civil în redacția legii în vigoare până la 1 martie 2019, stipulează că, legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.

Legea nouă este aplicabilă situațiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare.

În conformitate cu art. 512 alin. (1) din Codul civil în redacția legii până la 1 martie 2019, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art. 513 alin. (1) din Codul civil, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință și diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

Art. 514 din Codul civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Potrivit art. 572 din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

În conformitate cu art. 666 alin. (1) din Codul civil, contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.

În conformitate cu art. 668 alin. (1) din Codul civil, contractul încheiat legal obligă părțile nu numai la ceea ce au stipulat expres, dar și la tot ceea ce rezultă din natura lui în conformitate cu legea, cu uzanțele sau cu principiile echității.

Conform art. 679 din Codul civil, contractul se consideră încheiat dacă părțile au ajuns la un acord privind toate clauzele lui esențiale.

Sunt esențiale clauzele care sunt stabilite ca atare prin lege, care reies din natura contractului sau asupra cărora, la cererea uneia din părți, trebuie realizat un acord.

Prin contract se poate naște obligația de a se încheia un contract. Forma stabilită pentru contract se aplică și pentru antecontract.

Potrivit art. 680 din Codul civil, dacă pentru valabilitatea contractului legea stabilește o anumită formă sau dacă părțile au prevăzut o anumită formă, contractul se consideră încheiat în momentul îndeplinirii condiției de formă.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție evidențiază că în cauza dată este cert stabilit faptul că în rezultatul încheierii contractului de transport internațional nr. 2018-3001 din 30 ianuarie 2018 „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” s-a obligat să organizeze transportul unei încărcături la adresa indicată de SRL „Elteprod”, pentru transportarea căreia, s-a convenit asupra prețului de 105 000 euro, conform pct. 3.1. din contract.

În conformitate cu pct. 3.2. din contract, cheltuielile pentru procedurile vamale și vămuire, TVA, asigurare CMR și cheltuielile legate de dirijarea circulației rutiere, escorta poliției, necesară pentru trecere, montarea/demontarea indicatoarelor de

circulație rutieră, nu sunt incluse în prețul transportului și urmează a fi achitate de către client fără întârziere imediat după primirea conturilor de plată.

Astfel, din conținutul contractului nr. 2018-3001 din 30 ianuarie 2018 reiese cert că prețul obiectului contractului constă din prețul propriu zis pentru transportare stipulat în clauza contractuală de la pct. 3.1. și cheltuielile suplimentare, care nu sunt incluse în prețul transportului de la pct. 3.1., prevăzute la pct. 3.2. din contract.

În acest sens, Colegiul constată că prețul propriu zis pentru transportare stipulat în clauza contractuală de la pct. 3.1 și cheltuielile suplimentare prevăzute la pct. 3.2. din contract, sunt obligațiuni pecuniare distincte ce fac parte din obligația contractuală a SRL „Elteprod” față de „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman”.

Clauzele contractuale enunțate au fost stabilite și negociate de părți și generează obligația pârâtului de achitare a prețului pentru transportare și a cheltuielilor suplimentare.

Din acest punct de vedere, Colegiul lărgit conchide că esența obligației debitorului SRL „Elteprod”, este de a achita executorului „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” prețul și cheltuielile suplimentare, în termenul și modul stabilit în contractul nr. 2018-3001 din 30 ianuarie 2018.

Părțile au prevăzut și procedura de achitare a tuturor cheltuielilor survenite, și anume, obligația SRL „Elteprod” de achitare cheltuielilor imediat după primirea conturilor de plată.

La concret, conform contractului, cheltuielile „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” urmează a fi achitate de către clientul SRL „Elteprod” fără întârziere imediat după primirea conturilor de plată.

Având în vedere pct. 3.2. din contract, la 9 martie 2018 executorul „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” a expediat în adresa clientului SRL „Elteprod” contul de plată a sumei de 3 222 euro pentru cheltuielile legate de dirijarea circulației rutiere (vol. I, f.d. 19), iar la 13 martie 2018 contul de plată în mărime de 20 000 euro pentru cheltuielile legate de achitarea taxei pentru folosirea drumurilor conform anexei nr. 3 Codul fiscal (vol. I, f.d. 20).

Conturile de plată menționate nu au fost contestate în nici un mod de către SRL „Elteprod”.

Iar la 27 martie 2018, avocatul Gheorghe Macovei, reprezentantul companiei „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman”, a expediat SRL „Elteprod” Somația prin care a solicitat executarea obligațiilor contractuale asumate și achitarea datoriei de 23 222 de euro în termen de 5 zile de la data recepționării reclamației.

Potrivit copiei avizului de recepție anexat la dosar (vol. I, f.d. 24) Somația din 27 martie 2018 a fost recepționată de SRL „Elteprod” la 29 martie 2018.

Astfel, pentru neexecutarea obligațiilor în modul corespunzător, în termenul și modul stabilit în contractul nr. 2018-3001 din 30 ianuarie 2018, Colegiul consideră că prima instanță corect a conchis despre necesitatea încasării de la SRL „Elteprod” în beneficiul „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman”, a sumei de 23 222 de euro cu titlu de datorie, conform pct. 3.2. din contract.

În aceste circumstanțe, Colegiul apreciază ca fiind relevante judecării recursului și argumentele recurentului că, instanța de apel a examinat cauza în mod superficial, limitându-se și axându-se la constatarea lipsei obligației SRL „Elteprod” pentru achitarea cheltuielilor de transport, fără a da o apreciere

corespunzătoare pretențiilor EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” prin prisma prevederilor contractuale și a art. 679-680 din Codul civil.

Or, forma actului juridic a fost respectată, iar clauza contractuală cu privire la compensarea cheltuielilor pentru transportarea mărfii este inserată în acest contract, fapt pentru care părțile și-au exprimat consimțământul. Clauza contractuală enunțată a fost stabilită și negociată de părți.

Deci, apreciind cele reținute, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată concluzia primei instanțe privind necesitatea admiterii cererii de chemare în judecată, or, după cum rezultă din cele constatate mai sus, debitorul SRL „Elteprod” nu și-a onorat obligațiile contractuale de plată a datoriei.

În conexiunea celor expuse, Colegiul consideră că în speță urmează de a fi menținută hotărârea primei instanțe cu privire la încasarea de la SRL „Elteprod” și în beneficiul EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman”, a sumei de 23 222 de euro cu titlu de datorie contractuală, precum și a sumei de 13 655 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin urmare, având în vedere că prima instanță a constatat și a elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea fondului cauzei, corect a aplicat legea materială, adoptând o hotărâre legală și întemeiată, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul Gheorghe Macovei în numele și interesele Societății nerezidente „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman”, a casa integral decizia din 8 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a menține hotărârea din 24 octombrie 2019 a Judecătorei Strășeni, sediul central.

Cu privire la cheltuielile de judecată suportate în instanța de recurs, Colegiul reține următoarele.

În corespundere cu art. 82 – 84 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

Taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Conform art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Conform ordinului de încasare a numerarului din 1 octombrie 2020 anexat la cererea de recurs (vol. II, f.d. 5), pentru examinarea cauzei în instanța de recurs

reprezentantul recurentului a achitat în contul Trezoreriei de stat, taxa de stat în sumă de 6 938,36 de lei.

Având în susținere prevederile legale reținute, conform ordinului de plată din 1 octombrie 2020, Colegiul conchide asupra necesității încasării de la SRL „Elteprod” în beneficiul recurentului „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” a sumei de 6 938,36 de lei, cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată suportate pentru plata taxei de stat la depunerea cererii de recurs.

În conformitate cu art. art. 444, 445 alin. (1) lit. f) și alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat avocatul Gheorghe Macovei în numele și interesele Societății nerezidente „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” (Germania).

Se casează parțial decizia din 8 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 24 octombrie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Societății nerezidente „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” (Germania) împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Elteprod”, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Universal Transport Schmitz” (România), Societatea cu Răspundere Limitată „Adrian Trans” (România) și Societatea cu Răspundere Limitată „Emy&Laura Spedition” (România), cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se menține decizia din 8 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în partea prin care s-a respins recursul declarat de SRL „Elteprod” împotriva încheierii din 7 noiembrie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul central.

Se încasează de la Societatea cu Răspundere Limitată „„Elteprod” în beneficiul Societății nerezidente „EuroGUS e.K. Inhaber Denis Rayzman” (Germania), cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată, pentru plata taxei de stat în instanța de recurs, suma de 6 938,36 de lei (șase mii nouă sute treizeci și opt lei, treizeci și șase bani).

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Nina Vascan